

פניני הפרשה

נשא

עלון מס' 1039

שנה כ"א התש"ף

כתובת: רח' הרב רוזובסקי 14/13 אשדוד. דוא"ל: 7654216@gmail.com

נייד: 052-7654216

7654216@gmail.com

המלך האמיתי

כל ימי נזרו קדוש הוא לה' – הנזיר זוכה לקדושה שהיא גדולה יותר מפילו מכהן שמותר להטמא לקרוביו, וקדושתו כקדושת כהן גדול. והנה כהן גדול מובנת מעלתו שכן קדושתו נובעת מיחוס וגם נכנס לפני ולפנים לקודש הקודשים. אבל נזיר הרי קיבל על עצמו נזירות רק לזמן מסוים, ואיך הוא זוכה להגיע לשיא הקדושה בעם ישראל?

האבן עזרא מבאר זאת על פי הפסוק "נזר אלוקיו על ראשו" – לנזיר יש כתר על ראשו, שכן רוב העולם עבדי תאוות העולם הם, ומי שראוי לנזר ולעטרת מלכות על ראשו, הוא רק החופשי מהתאוות. המושג "עבד" הוא הנשלט על ידי אחרים, והיפוכו הוא "מלך" ששולט על אחרים וקודם כל על עצמו. הזוכה לשלוט על תאוותיו ורצונותיו, הוא המלך האמיתי הזוכה לכתר מלכות בראשו, עד כדי כך שדרגתו ככהן גדול המשרת לפני ולפנים. החידוש הגדול כאן, הוא שעל ידי קבלה קטנה של התנזרות מיין זמן קצר ועוד כמה הגבלות, מעפילים לדרגה רמה כזו.

*

מסופר על ראש ישיבה שהיה מופלג בזכרון נדיר, והיה הדבר לפלא בעיני תלמידיו. בשעת רצון שאלוהו במה זכה לזכרון כל כך מיוחד? סיפר להם שבצעירותו למד בישיבה, והיה אוכל אצל בעלי בתים, כל יום אצל מישהו אחר, ומצא מקום לישון בחנות של חייטים.

ערב אחד הגיע כדרכו לחנות החייטים לישון, והיה זה זמן קרוב לחגים. באותו יום היתה לחייטים הרבה עבודה, והם המשיכו לתפור במשך שעות הלילה. כשבא להיכנס שמע אותם מדברים דיבורים לא כשרים. נשאר בחוץ ולא נכנס עד שהלכו.

מאז הרגיש שראשו נפתח וקיבל זכרון לא רגיל ושפע גדול של חכמה. ובזכות ששמר על אזניו מלשמוע דברים האסורים, זכה להכין את לבו ואזניו לקנות הרבה תורה וחכמה.

שיא תורני	עצה טובה
<p>טופסי המקרא העתיקים בעולם</p> <p>מגילות מדבר יהודה. בשנת התש"ז נמצאו במערה במדבר יהודה שבע מגילות עתיקות טמונות בכדי חרם. המגילות הגיעו לידי סוחרי עתיקות בבית לחם, ולאחר גלגולים רבים כונסו בירושלים והוצגו ב"היכל הספר" במוזאון ישראל. אחת המגילות הראשונות שנתגלו היא מגילה שלמה של ספר ישעיה, והיא עדות חשובה על אחד מנוסחי המקרא מסוף ימי הבית השני. במשך הזמן נתגלו עוד ועוד קטעי מגילות, במערות נחל קומראן, במצדה ובמקומות אחרים במדבר יהודה. לפי הערכת החוקרים, המגילות הקדומות ביותר שנתגלו נכתבו בסביבות שנת 250 לפני הספירה, ואילו המאוחרות ביותר נכתבו אחרי חורבן הבית השני ולפני דיכוי מרד בר כוכבא. מספרן של המגילות המקראיות שנתגלו במערות קומראן הוא למעלה מ-170, והן כוללות קטעים מכל ספרי המקרא (להוציא מגלת אסתר). במיוחד מרובים הטפסים של ספרי דברים, ישעיה ותהלים, ונראה שבספרים האלה עסקו הלומדים באותה תקופה יותר מאשר בספרי המקרא האחרים.</p>	<p>באמירת ביקורת ובכלל, העדף תמיד משפטים חיוביים על פני שליליים. לדוגמא: "נא לבקש רשות", במקום "נא לא להשתמש".</p>

מגיד דבריו / פנינה מתורתו של הגאון רבי בוגיד סעדון זצ"ל

"ידוע הדבר ומפורסם הענין כי המצוות והתורה הם שמירה לעם ישראל בעולם הזה וגם נותנים להם חיים בעולם הבא, כדכתיב כי הוא חיך ואורך ימך". ("מגיד חדשות" ח"ט עמ' נ"א)

והתודו את הטאתם אשר עשו והשיב את אשמו בראשו וחמישיתו יוסף עליו ונתן לאשר אשם לו

איתא בזה"ק (נשא דף קכ"ב ע"ב): כד בר נש איהו חוטא גרים לארחקא ה"א מאת וא"ו, דאסתלק בן י"ה, דא יה"ו מאת ה"א. ובגין דא אתחרב בי מקדשא וכו' ובגין דא כל מאן דעבד תשובה גרים לאחזרא ה"א לאת וא"ו, ופורקנא בדא תליא, ובגין דא הכל תלוי בתשובה. עכ"ל. ועל פי הדברים הנ"ל אמרתי בס"ד לפרש את הפסוק, בהקדים מה שיש לדקדק שפתח הכתוב בלשון רבים "והתודו" וגו' וסיים בלשון יחיד "והשיב" וגו'. אלא שהפסוק רומז לדברי הזוהר הנ"ל, והא דכתיב **והשיב** קאי על הקב"ה, שעל ידי תשובת האדם משיב הקב"ה את האות וא"ו שהתרחקה משם ה', אל האות ה"א. וזה מה שכתוב "והשיב את אשמו בראשו וחמישיתו", דלכאורה לא הוה ליה למימר אלא והשיב את האשם בראשו. אלא בא לרמוז שיחזיר הקב"ה את האות ה"א אל האות וא"ו. וכן תמצא ראשי התיבות "והשיב את אשמו בראשו וחמישיתו יוסף" עולים בגימטריא שם הוי"ה, לומר שעל ידי התשובה של האדם יהיה השם שלם. וכן "איש או אשה כי" סופי התיבות הם יה"ו, לרמוז שעל ידי הטאם פגמו והרחיקו אותיות השם הנ"ל. ואתי שפיר נמי מה שאמר הפסוק "למעול מעל בה", והיינו בה' ממש, שמעלו ופגמו בשמו של הקב"ה. וכן בפסוק הבא: ואם אין לאיש גואל להשיב האשם אליו האשם המושב לה' לכהן וגו', רצונו לומר שאם אין הגולן יכול להשיב את הגזילה אל הנגזל או ליורשיו (והיינו בגזל הגר וכדפירש"י), אזי **האשם המושב לה'** – אם אנו רוצים להשיב את שם ה' לקדמותו – **לכהן, יתן הגזילה לכהן ויתקן השם וכנ"ל.** (מכת"י הגאון רבי משה לוי זצ"ל).

נקודת חן / עובדיה חן

תורה מפיני

לעיני העם כולו, היתה קיימת אפשרות שבדור הבא יקום נביא אחר שיכחיש את נבואת הראשון, או שיוכיח במופתים שפרט זה או אחר בתורה כבר אינו אקטואלי. שונה הדבר כאשר עם שלם חזה בהתגלות הבורא בהר סיני, ומאז המידע מועבר בשלמותו מדור לדור, כאשר הכל מציינים שקבלה זו הועברה אליהם מבני הדור הראשון שעמדו למרגלות הר סיני.

עובדה מוסכמת היא, שככל שכמות עדי הראיה שנכחו באירוע גדולה יותר, כך אמיתותה של ההתרחשות ההיסטורית ודאית יותר. נתינת התורה בפומבי לנגד עיניה של אומה שלמה, מבטיחה את עקירתה של כל אפשרות ערעור, חלילה, בנתינת התורה לעם ישראל. אין אפשרות ליצור סיפור על עם שלם, אלא אם כן הוא אמת לאמיתה! כל נסיון להמצאה כזו, יוכחש מיידית על ידי אלו שלא שמעו, לא ראו, וגם אין להם מסורת על כך מאבותיהם. לא יתכן שדור שלם של מליוני בני-אדם יתאמו ביניהם ויספרו סיפור שקרי לבניהם...

ואכן, מעמד מתן תורה הוא העובדה ההיסטורית המקובלת ביותר בכל הדתות המערביות. שתי הדתות הגדולות בעולם – לא זו בלבד שאינן מכחישות אותו התורה, אלא הן מיוסדות עליו. את הדתות שלהם הם ביססו על תורת ישראל, לא בגלל שהם אוהבים את היהודים או את היהדות, אלא בגלל שהם לא יכלו להמציא התגלות אלוקית לפני עם שלם, אז הם נתלו בעץ הגדול ביותר שיש.

מעמד הר סיני איפוא הוא הוכחה היסטורית, שניתן להוכיחה באופן לוגי ורציונאלי, ולא אמונה עיוורת, כשאר הדתות.

מעמד הר סיני, היה אירוע חד-פעמי בהיסטוריה שבו נגלה הקב"ה בכבודו ובעצמו לעיני כל ישראל. שיא השיאים של הדרגה אליה הגיעה כל נשמה מישראל. הרגע לו ייחלה הבריאה כולה. במעמד כביר רווי הוד שבו נשקו שמים וארץ, עם שלם חווה חוויה נבואית שלא היתה כמותה, ושוב לא תהיה.

רבותינו הראשונים רואים במעמד הר סיני את העדות המרכזית לאמיתות תורתנו ודתנו. "שהתורה כולה נתונה מהשמים" זהו אחד משלושה עשר עיקרי האמונה שנוסחו ונכתבו על ידי הרמב"ם בפירוש המשניות בפרק חלק.

מספרים בהלצה על יהודי תמים שקם בבוקר ומספר בהתרגשות, שחלם כי הוא אדמו"ר גדול עם אלפי חסידים אדוקים. אמרו לו: "חלומות זה טוב, אבל את החלום הזה כדאי שיחלמו החסידים – המתוכננים". זהו למעשה תמצית ההבדל בין תורתנו לשאר הדתות. שאר הדתות והאמונות, טוענות טענה שמעצם מהותה אינה ניתנת לאימות. הן מספרות כי האלוקים העביר את מצוותיו לכל האנושות על ידי אדם אחד בלבד ללא נוכחות עדי ראיה או שמיעה... בבחינת "הרוצה לשקר ירחיק את עדיו". זוהי טענה שמבחינה היסטורית אין כל אפשרות לאמתה. לכן, אין היא עומדת כלל בפני המבחן ההיסטורי, וממילא מתבטלת מאליה. ודבר אלוקינו יקום לעולם.

לעומת זאת, חשיבותו של מעמד הר סיני נעוצה בעובדה שהבורא עצמו מסר לנו את התורה בהתגלות ישירה לעיני כל העם. אילו היתה התורה נמסרת על ידי נביא כפי שנמסרו דברי נבואה רבים ללא התגלות

ויספרו לבניהם / ספור לשלחן השבת

בזכות "תיקון כרת"

'אין אדם נוקף אצבעו מלמטה, אלא אם כן גוזרים עליו מלמעלה' (חולין ז' ע"ב). כנראה מפני מעשיך, נגזרה עליך מיתה משמים, ועליך ליישר אורחותיך!".

"ומה אעשה כעת, כדי לבטל גזר דין מות זה?" שאל השר ברעדה. "עשה תיקון כרת" יעץ לו רבנו "למד לילה שלם בלא לעצום עין כלל (כמובן אחר חרטה ותשובה), וכאדם עשיר, לא די שתעשה 'תיקון כרת' לבדך, אלא עליך להזמין עשרים וששה תלמידי חכמים, לערוך להם סעודה כיד המלך, ולהעניק להם נדבה הגונה. בנוסף, העמד שני שומרים שיתייצבו לפניך, וישמרו לבל תעצום עין כלל במשך הלילה. והיה, אם תעבור הכל בהצלחה, הזמן אותי אחר עמוד השחר לתפלת שחרית" סיים רבנו.

עשה שר האוצר כמצות רבו, ומפני הפחד הגדול שהיה שרוי בו, למד כל הלילה בשקידה ובדבקות, בלא להניד עפעף. לאחר עמוד השחר, הגיע רבנו לבית השר, ביקש יתד ותקעו באדמה על ידי שלש דפיקות חזקות שהכה בפטיש, ונתן הוראה להתכונן לתפלת שחרית.

"רבי!" זעק השר, "ומה יהיה עלי?" "אל דאגה" הרגיעו רבנו "על ידי לימוד התורה שלמדת במשך כל הלילה, התבטלה הגזרה, והמלך הלך כפרה עליך. כאשר הכיתי שלש פעמים על גבי היתד, קיבל המלך שלשה התקפי לב ומת. הבה נסיים התפלה, ואחר תלך לנוח, כי בעוד מספר שעות יזמינוך לטקס הלוייה של המלך..."

ובזה היה רבנו איש מצליח מסיים את סיפורו וקורא: "מי האיש אשר יש באפשרותו לשלוף כליל שבועות את התיק המכיל גזר דין מות ח"ו מבית דין של מעלה ולבטלו, ובמקום זאת הוא מאבד את הלילה בשה"י פה"י [בשבט היום פסח היום]?!..."

בשבת שלפני חג שבועות והושענא רבה, נוהג היה רבנו "איש מצליח" זיע"א לספר לבניו הגאונים שליט"א את הספור הבא:

בימים הקדמונים בתוניסיה (עד שנת 1881 למניינם), לא ידעו הערבים חשבון, ולא היו בקיאים בהנהלת חשבונות. ולכן תפקיד שר האוצר בתוניסיה ומזכיר המושל בג'רבא, היה מנוהל תמיד בידי יהודים. מצד אחד, היה זה תפקיד חשוב ומכובד, אך מאידך, כמאז ומתמיד קינאו הגויים ביהודי שעלה לגדולה, ובכל הזדמנות שנקרתה בדרכם, מלשינים היו עליו לפני המלך.

אולם שרי האוצר היהודים פעלו בחכמה, וכדי להינצל מתופעות אלו, נוהגים היו לשחד את משרתי המלך המגישים לפניו במשך היום תה וקפה. הללו שהיו נכנסים מדי פעם בפעם לטרקלינו של המלך, היו מחדדים את אוזניהם לשמוע ולקלוט את השיחות שהתנהלו עם המלך, וכשהיו מתגנבות לאוזניהם שמועות בקשר לשר היהודי, באים היו ומספרים לו, ובדרך זו היה השר מתעדכן ויודע כיצד לכלכל את צעדיו.

יום אחד, באו אותם משרתים בבהלה לשר, וסיפרו לו כי היום הלשינו עליו השרים לפני המלך והעלילו עליו עלילה קשה. הם הוסיפו ואמרו כי המלך קצף, והחליט שמחר בבוקר כאשר יגיע שר האוצר לפניו, "יכבדהו" בכוס תה מורעל, והיה אם ישתה - ימות, ואם יסרב - יתחייב מיתה על שלא שמע בקול המלך.

לא ידע השר את נפשו, מה יעשה וכיצד ינהג, נתון היה בין הפטיש לסדן. בצר לו, בא לפני לרבנו, ובקול בוכים שטח לפניו את הצרה המאיימת עליו. נענה רבנו ואמר: "כבר למדונו חכמינו זכרונם לברכה 'אין הערוד ממית, אלא החטא ממית' (ברכות דף ל"ג ע"א), וכי חושב אתה שהמלך גזר עליך מיתה? הלא אמרו חז"ל:

☺ זה לא חוק! ☺

שאלו פעם את הרבי מקוצק זצ"ל מדוע הוא כל כך קיצוני, למה שלא ילך בדרך האמצע, בשביל הזהב?

לקח הרבי את השואלים לרחוב והראה להם שמוסים הולכים באמצע - בני אדם הולכים בקצוות...

☺ חוק חוק אפא... ☺

בפני האדם פרושות שתי דרכים בשני קצוות - ברכה וקללה.
יש להיזהר מפני דרך הביניים - דרך הפשרנות.

אוד המאיר

שאלות ותשובות שענה לשואליו בקצרה מרן רה"י הגאון רבי מאיר מאזוז שליט"א

(מתוך ספר "מקור נאמן" ח"ג כתב-יד)

שאלה: האם כהן יכול לישא בחורה שאמה גיורת ונולדה אחרי הגיור?
תשובה: ישראל שנשא גיורת וילדה ממנו בת והורתה ולידתה בקדושה (כלומר שההריון היה אחרי הגיור), אותה הבת מותרת לינשא לכהן לכתחילה (שלחן ערוך אבן העזר סימן ו' סעיף כ"א ובאה"ט שם אות נ').

שאלה: אנהנו משפחת כהנים מגירבא ונוהגים להשיא בנינו ובנותינו לכהנים. יש לנו בת שהגיעה לפרקה, וניסינו למצוא בחור ישיבה שהוא גם כהן, אך לא אסתייעא מילתא. האם להמשיך לחפש כהן או לשמוע גם הצעות אחרות?

תשובה: אין צריך לחפש כהן, רק לכהן עדיף לחפש כהנת, וכמ"ש בברית כהונה אה"ע. אבל כהנת להנשא לישראל אין בכך כלום. בשורות טובות בקרוב בע"ה.

שאלה: אני כבן 45 והוצע לי בת כהן כבת 34. שמעתי שמי שאינו תלמיד חכם או קובע עתים לתורה (ואני לא), צריך להימנע מלהשתדך עם בת כהן. מה דעת כת"ר שליט"א?
תשובה: תקבע עתים לתורה (בחומש, במשנה, בבן איש חי וכדומה) ותכבד אותה כראוי, וזיווגכם יעלה יפה בעזרת ה'.

שאלה: אני כהן, ויש בחורה שאביה מהרובע הקטן של גירבא ושם משפחתה חדאד. האם מותר להינשא לה?

תשובה: יש בעיה בזה. וכדאי שלא, עד שיתבררו הדברים כל הצורך. ועיין באור תורה (תשע"ד – תשע"ה) שהאריכו בזה.

שאלה: יש לי חבר גרוש עם ילדים, הוצע לו שידוך עם גיורת-צדק שמדקדקת בקלה כבחמורה, הזוג נפגשו והיתה התאמה. במהלך השיחה סיפרה המשודכת שיש לה ילדה בת 16 (מה שהיה ידוע מראש), אך לתדהמתו והפתעתו התגלה שהבת לא עברה תהליך גיור וגם אינה מוכנה בשום פנים ואופן להתגייר. ינהג?

תשובה: אם היא מוכנה לגור לבד בלי הבת שלה – יש טעם להתחתן. ואם לאו – איך יתחתן והבת מביאה פסלים ואילילים הביתה, ומתרועעת עם הילדים שלו? אפשר אפילו לעזור לבת שתשכור מקום בנפרד.

שאלה: מה כת"ר שליט"א חושב לגבי נישואין של ספרדי עם אישכנזיה?
תשובה: האר"י ז"ל ומרן החיד"א נולדו מנישואים כאלה. ועוד גדולי עולם היו כאלה. רק שהתכונות תהיינה קרובות או דומות.

שאלה: בפגישות שידוכים מנסים ליצור אוירה טובה וזורמת בין המיועדים, האם אמירת מילתא דבדיחותא במהלך הפגישה היא בגדר 'שחוק' שאסור?
תשובה: רק שלא תהיה בגדר ליצנות.

שאלה: כמה זמן ראוי שיהיה בין האירוסין לחתונה?
תשובה: כמה שפחות זמן בין האירוסין לנישואין, בריא יותר.

לקבלת העלון בדוא"ל, שלחו בקשה ל: 7654216@gmail.com

לע"נ רחל בת מזל ע"ה
לע"נ לאה בת שרה ע"ה
לע"נ עזיזי בר כמונה לבית חדוק ז"ל

לע"נ רבי עובדיה בן לולו זצ"ל
לע"נ רבי אליהו בן אסתר זצ"ל
לע"נ אפרים בן מימה פנינה ז"ל

לרפואת דורון בן שרה הי"ו